

UDVALGTE TEKSTER TIL SGK-optagelsesprøven, maj 2023

Kære ansøger,

Vi glæder os til at se dig til optagelsesprøven. Inden prøven skal du indøve en af følgende tekster, til fremførelse foran en lille jury. Her er hvad du skal gøre:

1. *Vælg en af teksterne herunder.*
2. *Indstudér den, både så du kan fremføre den på en spændende og levende måde med dine egne valg og smag og sådan at du kan arbejde med teksten i rummet sammen med os.*

Det kan være en god ide at orientere sig i, hvad det er for et værk eller hvilken karakter, du spiller. Nogle af teksterne har ikke nogen særlig kontekst, mens andre er en del af et større forløb.

FRA "MÅGEN", ANTON TJEKHOV, 1895

TRIGORIN:

Hvad særligt smukt er der i det? Jeg må ind at skrive. Undskyld, jeg har ikke tid... De har, som man siger, trådt på min ligtorn, og nu begynder jeg at blive urolig og en smule vred. Lad os for resten bare tale om det. Lad os tale om mit smukke, strålende liv... Nå, hvad skal vi begynde med? Der findes tvangsforestillinger, som for eksempel, når et menneske dag og nat kun tænker på månen- og jeg har sådan en, min egen måne. Dag og nat beherskes jeg af en uafviselig tanke: Jeg må skrive, jeg må skrive, jeg må... Jeg er knap færdig med en fortælling, før jeg af en eller anden grund må skrive endnu en, så en tredje, og efter den tredje en fjerde... Jeg skriver uden ophør, som om jeg rejste med skifteheste, og andet kan jeg ikke. Hvad smukt og strålende er der i det, spørger jeg Dem? Det er et vanvittigt liv! Nu sidder jeg her sammen med Dem, jeg hidser mig op, men alligevel husker jeg hele tiden på, at en uafsluttet fortælling venter på mig.

FRA "HAMLET", WILLIAM SHAKESPEARE, ca 1603

HAMLET:

At være eller ikke, det er sagen:
om det er tegn på ædelhed at tåle
den vrede skæbnes pileskud og stenkast
eller at kæmpe mod et hav af sorger
og trodsigt ende dem. At dø, at sove -
blot det, og tro, vi ved en søvn kan standse
den hjertekval, de tusind lidelser,
der blev vort kød til arv, det er en løsning
vel værd at bede om. At dø, at sove -
at sove, måske drømme - det er humlen:
de drømme vi kan få i dødens søvn,
når vi har smøget livets lænker af
må standse os - og det er denne tanke,
der gør elendighedens liv så langt.
Hvem ville tåle tidens pisk og spot,
den stærkes vold, den stoltes overmod,
forsmået elskovs smerte, rettens tøven,
foragt fra embedsmænd, de mange spark,
en usling retter mod en hædersmand,
når han med en stump dolk ku skaffe sig
sin sidste fred; hvem ville slæbe byrder
med sved og stønnen i et trælsomt liv,
om ikke frygt for noget efter døden,
det dunkle land, som ingen rejsende
er vendt tilbage fra, forvirrer viljen,
der hel're bærer nøden, som vi har,
end flygter bort til den, vi ikke kender?
Sådan gør tanken alle til kujoner,
imens beslutsomhedens sunde farve
måblegne hen i overlæggets gustenhed,
og gerninger af kraft og stor betydning
ved samme tanke bøjer deres strøm
og mister navn af gerning."

FRA "KRIG-UNDSKYLD-PIS", KAMILLA WARGO BREKLING 2009

KVINDE 2:

"Jeg siger tit til ham": Jeg elsker dig, min elskede, jeg elsker dig. "Jeg siger tit:" Hvad så min skat, hva' så?" Jeg siger tit": Hold kæft, du har en lækker røv altså! Og vil du ha Kaffe? - med varm mælk?

"En gang imellem siger jeg": Skal du ikke snart klippes? du trænger lidt til at blive klippet." En gang imellem siger jeg:" Det tøj der ligger på gulvet, skal det til vask eller...?" En gang imellem siger jeg:" fint, fint, fint. Det er fint! - Der er bare lidt for mange krydderier i, til min smag.

"Sjældent siger jeg": Du lugter, altså hvis han lugter. "Sjældent siger jeg": Lytter du? Altså jeg kan ikke rigtigt mærke om du lytter?! Ku'du eventuelt sige en lille lyd en gang imellem? Så jeg ved at du lytter. Sådan: Hhhmmm. Ja, nå, nå!" Sjældent siger jeg:" Hvorfor snerrer du? Hvad har jeg gjort, helt ærlig. Du kan da tale pænt til mig. Hva fanden har jeg gjort? Hvad har jeg gjort, der har gjort, dig så rasende? hva?

"Men jeg siger aldrig": Fede nar! Hvad kan du? Du fatter ikke en skid, stodder. Skrid! Jeg finder en anden. En som sætter pris på den jeg er. Du kender mig jo ikke...kraftidiot. Du stinker, du stinker som en gammel orne! Du rører mig ikke! Jeg får knopper, hvis du rører mig. Jeg elsker dig ikke mere! Dit pissehovede. "Det siger jeg aldrig".

FRA "LEJLIGHEDSANGE", STINE PILGAARD 2015

Klokken er fem toogtyve, og jeg er på krigsstien. Det er dig, der ikke har købt økologisk mælk. Arla har du købt, og jeg nægter at have fælles økonomi med en ukritisk forbruger. Og jeg er rasende over, at jeg er sur - jeg er jo loose, jeg er en rockstar. Jeg er typen, der er cool, slår ud med hånden og siger, nå, det blev Arla i dag. Jamen fint med mig, fuck de små mejerier, fuck kørne, fuck dyrevelfærd. Jeg vil have politisk korrekt mælk, som ser pænt ud i køleskabet, og jeg ved, at du ville respektere mine valg, hvis jeg havde købt ind. Og det irriterer mig i øvrigt, at anstændigheden falder dig så naturligt, at du er rummelig som en container i Nordhavn, en gigantisk katedral, der rejser sig mod himlen. Jeg står ved siden af dig og betragter dine indkøb, som en lillebitte, vred, gammel dame med mislykket permanent. Jeg tager 6 ruller Lambi op af nettet. Det irriterer mig, at logoet er et lam, det har intet med lort at gøre. Papirkvaliteten er jo ligegyldig, din krop er i berøring med det i ti sekunder, i modsætning til den mad, vi spiser, som skal gennemgå alverdens processer indeni os. Gennem ganesejlet skal det lyde, under strubelåget, det skal svømme rundt i tolvfingertarmen, passere bugspytkirtlen, forbi galdeblæren. Altså inden vi tørrer det væk med mæh'ene lam på grønne enge, krøllede hvide skyer på en blå himmel. Hvad er der galt, baby, siger du. Ingenting, ingen verdens ting.

FRA "FORDI JEG BARE HAR DET SÅDAN", CAROLINE CECILIE MALLING, 2011

BITTE:

Jeg kunne faktisk vildt godt tænke mig at blive læge og sådan rigtig HJÆLPE nogen. Jeg kunne blive en af de der grænseløse læger og så tage ud i en krigszone, eller en ørken, eller en jungle, JA, jeg kunne tage ud i en JUNGLE og så virkelig bare HJÆLPE nogen i en jungle! Sådan virkelig bare gå i SHORTS og drikke brunt vandt og have fluer i håret og så virkelig bare HJÆLPE og give vaccinationer og demonstrere mod fældningen af regnskoven. Jeg kunne binde mig selv fast til at TRÆ! JA, jeg binder mig helt klart fast til et træ i regnskoven, og solen brænder, og jeg lige ved at besvime, og så sender de bulldozeren! Og bulldozeren kommer brølende imod mig, og ALLE løber skrigende væk, men JEG bliver ved mit træ! Jeg bliver ved træet og skriger: "I FÅR IKKE DET TRÆ, I FÅR IKKE DET TRÆ, SÅ MÅ I SLÅ MIG IHJEL FØRST!" Og bulldozeren må standse, fordi de kan se at jeg MENER det. Og junglefolket jubler og giver mig blomsterkranse om halsen og bede mig om at kysse deres børn, fordi de tror jeg er hellig. Og jeg kysser børnene. De står i lange køer foran mit lille, ydmyge telt. Og jeg kysser alle børnene og de gamle og de syge og ALLE får det bedre! Og træerne får det OGSÅ bedre! Og det hele ender godt for junglefolket. Og de kalder mig Sankt Bitte. For dem er jeg en gudinde. Og det er takket være mig, at deres samfund overlever, og det ved de godt.

FRA "HYG JER", ANDREAS GARFIELD 2000

Vil du høre, hvad jeg skammer mig over? Mine forældre blev skilt, da jeg var femten. De to første år holdt jeg jul sammen med min mor, men da jeg så var sytten, valgte jeg at holde jul sammen med min far. Vi skulle op på en ødegård i Sverige med hans kæreste og hendes familie. Han kom og hentede mig lillejuleaften. Min mor åbnede døren. Han havde en nissehue på og rakte også en frem mod mig. Sagde at han havde fortalt sin kærestes datter, der sad og ventede ude i bilen, at han var gået ind for at hente sin hjælper. Lige pludselig stod jeg i det største dilemma nogensinde på grund af en nissehue. Jeg stod og så lang tid på min mor. Så tog hun nissehuen og gav den til mig, og jeg spurtede ned af trapperne, og da jeg kom ud i bilen lo jeg højt og følte mig fri for alting. (pause) Hun havde ikke lagt noget brev. Hun havde bare lagt sig til at sove. Det er jeg glad for. At hun sov. Jeg ved ikke, hvordan hun så ud, da hun døde. Jeg ved ikke, om hun lå i kramper eller havde mareridt. Det tror jeg ikke. Jeg tror, at hun sov stille og roligt. Drømte om dengang hun og min far stadig var sammen. Måske om den sidste jul vi havde sammen. (pause) De sidste par år har min far inviteret mig. Det kan jeg egentlig ikke forstå. Jeg ville ikke invitere mig, hvis jeg ikke var mig. (pause. ser op i himlen) Jeg savner dig. Jeg savner dig så utrolig meget. (pause) Man må håbe, at de også holder jul deroppe. At det ikke bare er noget, vi har fundet på hernede. (pause) Undskyld, det var ikke for at afbryde. Blev du færdig?

FRA “DEN MYSTISKE SAG OM HUNDEN I NATTEN”, Simon Stephens, 2011

CHRISTOPHER:

Der er far og mor, men mor er død. Og der er onkel Terry som bor i Sunderland. Han er min fars bror og så er der mine bedsteforældre, men tre af dem er døde, og farmor er på et hjem fordi hun er senil-dement og tror jeg er en i fjernsynet.

Mit navn er Christopher John Francis Boone. Jeg kender alle lande i verden og alle deres hovedstæder og hvert et primtal op til 7,056. 2,3,5,7,11,13,17,19,23,29,31...

Nogle tror at Mælkevejen er en lang stribe af stjerner, men det er den ikke. Vores galakse er en kæmpemæssig skive af stjerner der er millioner af lysår bred. I lang tid undrede videnskabsfolkene sig over, at himlen er mørk om natten, selv om der er milliarder af stjerner i universet. Så fandt de ud af, at universet udvider sig. At siden The Big Bang havde alle stjernerne været på vej væk fra hinanden, og jo længere væk stjernerne var fra os, jo hurtigere bevægede de sig. Nogle af dem næsten med lysets hastighed, og det er derfor at deres lys aldrig når ned til os.

Jeg slog ikke hunden ihjel. Jeg kan godt lide hunde. Man ved altid hvad en hund tænker. Den har fire former for humør. Glad, trist, sur eller koncentreret. Og det er ikke så godt for 4 er ikke et primtal. Plus at hunde kan man stole på og de lyver ikke fordi hunde kan slet ikke tale. Da jeg sad ved hunden kiggede jeg op og Mrs. Shears kom løbende ned mod mig fra hendes terrasse. Hun råbte “Hvad fanden har du gjort ved min hund?” Jeg kan ikke lide når folk råber af mig. Så jeg holdt mig for ørerne og pressede panden ned mod græsset. Græsset var vådt og koldt. Det var dejligt.